

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20259 - Conceptes, Desenvolupament i Característiques del Patrimoni Cultural / 1
Titulació	Grau d'Història de l'Art (Pla 2014) - Segon curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Francesca Tugores Truyol	19:00	20:00	Dimecres	08/09/2019	15/03/2020	DESPATX AB11.

Responsable
f.tugores@uib.es

Cal demanar hora

Contextualització

El patrimoni cultural té un paper important en la societat actual i és un dels camps de desenvolupament professional dels historiadors de l'art. Aquesta és la primera assignatura de grau que tracta sobre la matèria, i té continuïtat en d'altres que conformen el Mòdul 2 (Lectura i anàlisi del patrimoni arquitectònic, Gestió, legislació i difusió del patrimoni històricoartístic i Museologia i Museografia). En aquest cas, es realitza una introducció al concepte de patrimoni des d'una perspectiva global, s'analitzen els diferents tipus de béns i la problemàtica específica que els atany, tenint en compte els criteris de gestió que s'apliquen a cada cas i la perspectiva històrica que ha dut a les consideracions actuals.

És fonamental entendre el patrimoni com a un concepte transversal dins la disciplina de la història de l'art. D'aquí, que aquesta assignatura aporti instruments que s'utilitzaran a les altres matèries, alhora que estableix les bases

per a una possible especialització posterior. Es tracta, per tant, d'una introducció a la matèria que combina l'enfocament teòric amb l'instrumental i pràctic.

Requisits

Competències

Guia docent

Específiques

- * Competències aplicades i professionals (saber fer). Coneixement sobre la història i la problemàtica actual de conservació, criteris de restauració i gestió del patrimoni historicoartístic i cultural
- * Competències aplicades i professionals (saber fer). Coneixements en gestió de col·leccions d'art: inventari, documentació, catalogació, exposicions i difusió d'art
- * Competències aplicades i professionals (saber fer). Coneixements en tutela i protecció del patrimoni cultural

Genèriques

- * Saber aplicar els coneixements d'Història de l'Art en el camp professional. Tenir els instruments teòrics i pràctics per defensar arguments i resoldre problemes dins de l'àrea d'estudi
- * Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat
- * Poder aplicar el criteri d'historiador de l'art en el desenvolupament de la tasca professional

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

1. Concepte de patrimoni
 1. Concepte de patrimoni cultural
 - 1.1. Introducció. Conceptes associats.
 - 1.2. Classificació dels béns culturals. Problemàtica específica i criteris de gestió.
2. La gestió del patrimoni
 2. Introducció a la gestió del patrimoni: conservació, investigació i difusió.
 - 2.1. Conservació i restauració. Criteris actuals. El debat històric.
 - 2.2. La investigació i la seva problemàtica.
 - 2.3. La difusió del patrimoni.
3. Antecedents, orígens i desenvolupament del concepte de patrimoni i la seva tutela.
 3. Antecedents, orígens i desenvolupament del concepte de patrimoni i la seva tutela.
 - 3.1. Concepte de patrimoni des de l'antiguitat fins a l'edat moderna.
 - 3.2. Concepte de patrimoni a l'edat contemporània
 - 3.3. El debat restaurador a Europa en els segles XIX i XX. Principals aportacions teòriques i casos d'intervenció.

Metodologia docent

L'assignatura s'articula a través de tres tipus de treball diferent, avaluable en diferent proporció: les classes teòriques (avaluable amb l'examen final), el treball obligatori (s'avalua amb l'exposició a classe) i la

Guia docent

participació a Campus Extens i altres activitats que es programaran (participació on-line i assistència a conferències i visites).

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes per assumir la matèria teòrica	Grup gran (G)	Amb la finalitat d'assumir els principals conceptes de la gestió del patrimoni, s'impartirà la teoria corresponent i s'analitzaran casos pràctics.	45
Classes pràctiques	Exposició dels treballs individuals	Grup gran (G)	Amb la finalitat d'aprendre a catalogar béns culturals, cada alumne elaborarà una fitxa de catalogació d'un bé immoble, segons les indicacions rebudes a classe. Les pràctiques seran exposades a classe individualment la darrera setmana de curs (gener).	12
Avaluació	Examen final	Grup gran (G)	Examen final en la data oficial.	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació del treball individual	Preparació del treball i dels materials per exposar-lo a classe.	20
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació de l'examen final	Preparació i estudi de la matèria teòrica.	60
Estudi i treball autònom individual o en grup	Campus extens i assistència a activitats	Participació a les activitats plantejades a través de Campus Extens. Participació de visites o conferències plantejades al llarg del curs. Assistència a seminaris de projectes d'investigació i/o d'altres relacionats amb l'assignatura.	10

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Guia docent

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Exposició dels treballs individuals

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves orals (recuperable)
Descripció	Amb la finalitat d'aprendre a catalogar béns culturals, cada alumne elaborarà una fitxa de catalogació d'un bé immoble, segons les indicacions rebudes a classe. Les pràctiques seran exposades a classe individualment la darrera setmana de curs (gener).
Criteris d'avaluació	Treball individual obligatori: L'alumne ha de preparar el treball segons les pautes explicades per la professora, i l'ha d'exposar a classe.

Percentatge de la qualificació final: 30%

Examen final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Examen final en la data oficial.
Criteris d'avaluació	Prova escrita: Sessió a l'aula per realitzar un examen escrit sobre la matèria explicada a les classes teòriques per la professora i la treballada per l'alumnat tant en les sessions pràctiques com de forma autònoma. L'examen constarà de preguntes-tema a desenvolupar.

Percentatge de la qualificació final: 50%

Campus extens i assistència a activitats

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Participació a les activitats plantejades a través de Campus Extens. Participació de visites o conferències plantejades al llarg del curs. Assistència a seminaris de projectes d'investigació i/o d'altres relacionats amb l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Participació en les activitats on-line, visites, seminaris I+D i conferències que es puguin programar durant el curs.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

BALLART HERNÁNDEZ, Josep; JUAN i TRESSERRAS, Jordi, Gestió del patrimoni cultural, Barcelona, Ariel, 2001.

Guia docent

CAPITEL, A. Metamorfosis de monumentos y teorías de restauración, Madrid, Alianza, 1988, pàg. 11-50.
GONZÁLEZ-VARAS, Ignacio, Conservación de Bienes Culturales. (Teoría, historia, principios y normas), Madrid, Cátedra, 1999.
MORALES, Alfredo J. Patrimonio histórico-artístico. Conservación de bienes culturales, Madrid, Historia 16, 1996.
HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, Francisca, El patrimonio cultural: la memoria recuperada, Gijón, Trea, 2002.

Bibliografia complementària

BALLART, J. Objectes de la història, objectes del coneixement: el Patrimoni Històric com a font de coneixement, Societat Catalana d'Arqueologia, Barcelona, 1994
BRANDI, C. Teoría de la restauración, Madrid, Alianza, 1989.
MACARRÓN MIGUEL, Ana M^a, Historia de la conservación y la restauración, Madrid, Tecnos, 1995.
MARTÍNEZ JUSTICIA, Mª José, Historia y teoría de la conservación y restauración artística. Madrid, Tecnos, 2001.
MORATA SOCÍAS, J. La problemática teórica de los centros históricos. ARCA, Palma, 1988
RIEGL, A. El culto moderno a monumentos. Caracteres y origen, Madrid, Visor, 1987.
RUSKIN, J. Las siete lámparas de la arquitectura. El Ateneo, Buenos Aires, 1965.
TUGORES, F.; PLANAS, R. Introducción al patrimonio cultural, Trea, Gijón, 2006.

